
Dispensatiereglement
Seizoen 2025-2026 (v1)

Inhoud

Toelichting dispensatiereglement	3
1. Algemeen	4
2. Uitgangspunten.....	4
3. Definities	5
4. Dispensatiebeleid.....	6
4.1 Algemeen	6
4.2 Wedstrijden: mogelijkheden en beperkingen	6
4.3 Dispensatieafspraken per leeftijdscategorie:	7
4.4 Afspraken specifiek voor meisjes:.....	7
4.5 Bijzondere dispensatie.....	8
5. Procedure voor aanvraag van dispensatie.....	8
6. Groeicurve.....	8
7. Kosten	9
8. Beroep.....	9
9. Slotbepalingen	9
Appendix 1 Uitleg aanvraag van dispensatie	10

Toelichting dispensatiereglement

Dispensatie

De jeugd traint en speelt in verschillende leeftijdscategorieën. In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat een speler niet past in zijn eigen categorie. In deze gevallen kan de competitieleider van Rugby Nederland dispensatie verlenen om in een andere categorie uit te komen. Deze dispensaties zijn aan strenge regels gebonden om de veiligheid van alle spelers te waarborgen. De regels zijn terug te vinden in het dispensatiereglement.

Bij de dispensaties hanteert de bond de volgende uitgangspunten:

Spelers komen zoveel mogelijk uit in eigen categorie

Variatie in fysieke en mentale ontwikkeling hoort bij de ontwikkeling van kinderen. Het indelen in categorieën waarbij alle variaties in alle facetten worden meegenomen is praktisch niet haalbaar. Onderzoek van World Rugby heeft uitgewezen dat het indelen van spelers op basis van hun leeftijd de meest efficiënte manier is. Gelukkig biedt het rugbyspel verschillende mogelijkheden om die variaties op te vangen, bijvoorbeeld door het opstellen van spelers op bepaalde posities. Daarnaast kent Rugby Nederland een poule-opzet die ruimte biedt voor het spelen van wedstrijden op verschillende niveaus. In uitzonderlijke gevallen waar dit niet past kan dispensatie overwogen worden.

Spelers en coaches zijn primair verantwoordelijk voor een veilige deelname aan het rugbyspel

Coaches en de speler dragen samen primair de verantwoordelijkheid voor een veilige deelname aan het spel, zowel voor de eigen speler als die van de tegenstander. Van spelers wordt bijvoorbeeld verwacht dat zij fit genoeg zijn en hersteld van voorgaande blessures voordat ze besluiten deel te nemen aan het spel. Van clubs wordt verwacht dat zij spelers goed trainen en opleiden voordat ze spelers opstellen. Dispensaties zijn dus uitdrukkelijk niet bedoeld om spelers die niet klaar zijn voor het rugbyspel toch deel te laten nemen in een lagere leeftijdscategorie.

Een door de bond goed- of afgekeurde dispensatie ontslaat de speler en club nooit van deze eigen verantwoordelijkheid. World Rugby heeft goede tools om spelers en clubs hierin te ondersteunen, zie bijvoorbeeld het programma [Rugby Ready](#).

Dispensatie is voor de veiligheid van spelers

Dispensaties zijn primair bedoeld om de veiligheid van spelers (de speler of de tegenstander) te garanderen in het uitzonderlijke geval dat een speler niet in zijn leeftijdscategorie past.

Dispensaties zijn niet bedoeld voor het opvangen van tekorten/overschotten in spelersaantallen, het terugkomen na blessures, groepsvorming, rijafstanden etc. Rugby Nederland controleert daarom of dispensaties goed onderbouwd zijn en kan altijd besluiten om geen dispensaties te verlenen of om al verleende dispensaties terug te draaien.

Bij dispensaties volgt Rugby Nederland de aanbevelingen van World Rugby

World Rugby heeft verschillende richtlijnen en best practices opgesteld rondom het indelen van jeugdspelers in categorieën. Deze vormen het startpunt voor het dispensatiereglement van Rugby Nederland. Dit betekent o.a. dat het reglement specifieke regels/richtlijnen heeft rondom het opstellen van gedispenseerde spelers op de eerste rij en dat de dispensatiemogelijkheden voor meisjes bij de colts (U18) sterk zijn verruimd.

Dispensaties zijn alleen mogelijk als iedereen instemt

De harde voorwaarde voor dispensatie is dat speler, club en ouders het samen eens zijn dat dispensatie noodzakelijk is en dat de bond de grond voor dispensatie aannemelijk acht. In de praktijk betekent dit dat de club dispensatie namens iedereen aanvraagt en dit dus alleen kan doen als speler en hun wettelijke vertegenwoordigers hiervoor toestemming hebben verleend. Ouders, spelers en/of club kunnen niet gedwongen worden om hun medewerking aan dispensaties te verlenen.

Rugby Nederland kan een dispensatie altijd afwijzen. De uitslag van een dispensatieverzoek ontslaat de speler en club nooit van hun eigen verantwoordelijkheid voor een voor de speler en tegenstander veilige deelname aan het rugbyspel.

Corona

De coronapandemie leidt niet tot aangepaste uitgangspunten of beoordeling van dispensaties. In het algemeen geldt dat de jeugd onder dezelfde voorwaarde heeft kunnen trainen. Het blijft de verantwoordelijkheid van clubs, coaches en spelers zelf om pas deel te nemen aan wedstrijden als de speler fit en voldoende hersteld van blessures is. Dit geldt onverkort voor spelers die gedurende de coronaperiode zijn ingestroomd.

1. Algemeen

Het Dispensatiereglement seizoen **2025-2026** is van toepassing met ingang van seizoen 2025-2026 tot en met de vaststelling van een nieuw Dispensatiereglement. Met de ingang van dit reglement komen voorgaande versies van het Dispensatiereglement te vervallen.

De doelstelling van de dispensatieregeling is om spelers die fysiek of mentaal niet in hun leeftijdscategorie passen toch veilig aan het spel te kunnen laten deelnemen.

De algemene regels voor deelname aan rugbywedstrijden en -competitie zijn vastgelegd in het Voorschrift Wedstrijd Wezen Senioren (Prestatie- en Participatiesport) en Voorschrift Wedstrijd Wezen Jeugd.

Voor spelers van een nationale selectie (Topsport) is de dispensatie apart geregeld in het Dispensatiereglement Topsport.

2. Uitgangspunten

De uitgangspunten voor het verlenen van dispensatie zijn de volgende:

- Dispensatie is gericht op de veiligheid van alle spelers, zowel de speler met dispensatie als zijn/haar medespelers en tegenstanders.
- Dispensatie is gericht op het sportieve verloop van wedstrijden.
- De dispensatieregels zijn van toepassing op alle leeftijdscategorieën Guppen, Turven, Benjamins, Mini's, Cubs, Junioren, Colts (ook studenten!) en 1ste-jaars senioren (hierna aangeduid als U19-senioren) en gelden voor jongens en meisjes.
- Verleende dispensatie ontslaat de verenigingen/coaches nooit van de eigen verantwoordelijkheid c.q. aansprakelijkheid ten aanzien van:
  - De veiligheid van de eigen spelers met dispensatie en hun tegenstanders;
  - De verantwoordelijkheid voor een sportief verloop van wedstrijden.

3. Definities

De begrippen gebruikt in het Dispensatiereglement hebben de volgende betekenis:

Bond: Rugby Nederland.

Dispensatie: toestemming van Rugby Nederland om een leeftijdscategorie hoger of lager te spelen dan de leeftijdscategorie waartoe de speler eigenlijk behoort.

- **Aanvullende Dispensatie**: Dispensatie aangevuld met een fysieke beoordeling door een door de bond aangewezen onafhankelijke keuringsinstantie of bondsarts en keuringsrapport. De geldigheid van de keuring is 24 maanden.
- **Leeftijdscategorie (seizoen 2025-2026)**:
Senioren = geboortejaar 2007 en eerder
U19-senioren (1ste-jaars senioren) = geboortejaar 2007
Colts = geboortejaar 2008 en 2009
Junioren = geboortejaar 2010 en 2011
Cubs = geboortejaar 2012 en 2013
Mini's = geboortejaar 2014 en 2015
Benjamins = geboortejaar 2016 en 2017
Turven = geboortejaar 2018 en 2019
Guppen = geboortejaar in of na 2020
- **1ste-jaars**: een speler die voor het eerste jaar in zijn/haar leeftijdscategorie speelt.
- **2de-jaars**: een speler die voor het tweede jaar in zijn/haar leeftijdscategorie speelt.
- **LJO**: de commissie Landelijk Jeugd Overleg die het bestuur van Rugby Nederland adviseert over het jeugdbeleid.
- **DJO**: District Jeugd Overleg. Overleg tussen de clubs binnen de districten over jeugdorganisatie, -competitie en -beleid. Districtsindeling is te vinden via ['Voorschriften en Besluiten'](#) onder competitie. Elk district heeft een LJO-vertegenwoordiger en één stem in het LJO.
- **LJO-lid**: de LJO-vertegenwoordiger die namens zijn/haar district zitting heeft in het LJO.
- **Competitieleider**: degene die bij de bond verantwoordelijk is voor de organisatie van de (jeugd)competitie.
- **Landelijke Dispensatie Commissie**: Commissie die op landelijk niveau de dispensatieschouwingen uitvoert en adviseert over al dan niet toekennen van de dispensatie. Deze zal bestaan uit de competitieleider, leden van het LJO, en/of leden van een Medische Commissie.
- **District Dispensatie Commissie**: Commissie die op districtsniveau de aanvragen beoordeelt, de dispensatieschouwingen organiseert, uitvoert en adviseert over al dan niet toekennen van de dispensatie. Deze zal bestaan uit tenminste twee leden van het DJO waaronder indien mogelijk de LJO-afgevaardigde van het district. De LJO-afgevaardigde heeft beslissende stem bij besluitvorming over aanvragen.

4. Dispensatiebeleid

4.1 Algemeen

- 4.1.1. Aanvragen voor dispensaties kunnen alleen worden ingediend door de vereniging via Unify, met toestemming van de desbetreffende speler, diens ouder(s) en teamcoach(es) via het formulier 'Verklaring dispensatie 2025-2026'.
- 4.1.2. Dispensaties worden in het algemeen vastgesteld voor de duur van de rest van het seizoen. Bij uitzondering kan een dispensatie voor een half seizoen worden verleend.
- 4.1.3. In principe is dispensatie omlaag alleen toegestaan voor 1ste-jaars spelers en dispensatie omhoog alleen voor 2de-jaars spelers, met uitzondering van Colts-meisjes (4.4). Spelers met dispensatie (om in een andere dan hun werkelijke leeftijdscategorie te spelen), mogen voor de periode waarvoor de dispensatie verleend is, alleen uitkomen in die categorie waarvoor dispensatie is toegekend. Dus mogen zij niet in de eigen leeftijdscategorie spelen.
- 4.1.4. De aanvraag van dispensaties mag niet bedoeld zijn om teamvorming in de nieuwe leeftijdscategorie te bevorderen of leiden tot het niet-vormen van (cluster)teams dan wel het opheffen van (cluster)teams.
- 4.1.5. Voor de beoordeling van de dispensatie aanvragen zullen de Dispensatie Commissies mede gebruik maken van lengte- en gewichtstabellen van TNO, zie artikel 6.
- 4.1.6. De Dispensatie Commissies geven advies aan de competitieleider, die de uiteindelijke beslissing neemt.
- 4.1.7. De competitieleider kan te allen tijde de dispensatie intrekken indien de veiligheid dan wel het sportieve verloop van wedstrijden daartoe aanleiding geeft.

4.2 Wedstrijden: mogelijkheden en beperkingen

- 4.2.1. Alle dispensaties staan geregistreerd in Unify. Controle vindt plaats via Unify in principe door de teams zelf.
- 4.2.2. Voor aanvang van de wedstrijd worden de spelers met dispensatie door de coaches gemeld bij de scheidsrechter en de coach van de tegenstander.
- 4.2.3. Spelers met dispensatie worden automatisch aangemerkt op het digitale wedstrijdformulier met een "H" voor dispensatie omhoog en met een "L" voor dispensatie omlaag. Ook Aanvullende Dispensatie wordt op het digitale wedstrijdformulier aangemerkt.
- 4.2.4. Spelers met dispensatie om een leeftijdscategorie hoger te spelen mogen niet worden ingezet in de 1ste rij van de scrum, uitgezonderd als **voor de 1ste rij** Aanvullende Dispensatie is verleend.
- 4.2.5. Spelers met een dispensatie om een leeftijdscategorie lager te spelen, mogen niet worden ingezet in de 1ste rij van de scrum.
- 4.2.6. Per wedstrijd mogen per team **maximaal twee spelers** met dispensatie omlaag tegelijk in het veld staan. Indien minimaal één van de gedispenseerde spelers een meisje is mogen per wedstrijd per team maximaal drie spelers met dispensatie omlaag tegelijk in het veld staan.
- 4.2.7. Als een speler met dispensatie tijdens een wedstrijd aanleiding geeft tot onveilig dan wel niet-sportief verloop van de wedstrijd, dan moet dit worden gemeld op het wedstrijdformulier door de referee en/of coaches en schriftelijk worden gemeld aan het LJO-lid van het district. Het LJO-lid informeert de competitieleider, zie ook 4.1.7.
- 4.2.8. Bij toernooien kan van de dispensatieregels worden afgeweken na schriftelijke toestemming van de competitieleider. Deze afwijking wordt bij inschrijving aan de deelnemende verenigingen kenbaar gemaakt.

4.3 Dispensatieafspraken per leeftijdscategorie:

4.3.1 Guppen, Turven, Benjamins, Mini's (G-TBM) en Cubs:

- De spelers die dispensatie omlaag hebben aangevraagd, zijn op uitnodiging verplicht te verschijnen op een door Rugby Nederland vast te stellen landelijke dispensatiedag waar ze geschouwd en beoordeeld worden door de Landelijke Dispensatie Commissie.
- Dispensatie omhoog van spelers uit de categorie G-TBM en Cubs worden administratief afgehandeld door de District Dispensatie Commissie op advies van de verenigingen.

4.3.2 Junioren:

- De spelers die dispensatie omlaag naar Cubs hebben aangevraagd zijn op uitnodiging verplicht te verschijnen op een door Rugby Nederland vast te stellen landelijke dispensatiedag waar ze geschouwd en beoordeeld worden door de Landelijke Dispensatie Commissie.
- Aanvragen voor dispensatie omhoog van spelers uit de categorie Junioren worden behandeld binnen districten door de District Dispensatie Commissie op advies van de verenigingen.

4.3.3 Colts:

- De spelers die dispensatie omlaag naar junioren hebben aangevraagd (met uitzondering van 1ste-jaars Colts meisjes, zie 4.4.) zijn op uitnodiging verplicht te verschijnen op een door Rugby Nederland vast te stellen landelijke dispensatiedag waar ze geschouwd en beoordeeld worden door de Landelijke Dispensatie Commissie.
- Aanvragen voor dispensatie omhoog van spelers uit de categorie Colts worden behandeld binnen districten door de District Dispensatie Commissie op advies van de verenigingen.

4.3.4 U19-senioren (1ste-jaars senioren):

- U19-senioren hoeven geen dispensatie aan te vragen om uit te komen voor de categorie Senioren, met uitzondering van U19-senioren die in de 1ste rij willen spelen.
- U19-senioren (geboortjaar 2007) die in de 1ste rij willen spelen dienen Aanvullende Dispensatie voor de 1ste rij aan te vragen.
- U19-senioren die dispensatie omlaag naar Colts hebben aangevraagd zijn op uitnodiging verplicht te verschijnen op een door Rugby Nederland vast te stellen landelijke dispensatiedag waar ze geschouwd en beoordeeld worden door de Landelijke Dispensatie Commissie.

4.4 Afspraken specifiek voor meisjes:

- Voor meisjes G-TBM, Cubs en Junioren gelden dezelfde dispensatieregels als voor jongens.
- Er worden GEEN automatische dispensaties naar beneden verleend aan meisjes.
- 1ste- en 2de-jaars Colts meisjes kunnen ofwel dispensatie omlaag naar Junioren ofwel dispensatie omhoog naar Dames aanvragen.
- De dispensatie omlaag van 1ste-jaars Colts meisjes naar junioren wordt administratief afgehandeld door de District Dispensatie Commissie op advies van de verenigingen.
- 2de-jaars Colts meisjes die dispensatie omlaag naar Junioren hebben aangevraagd, zijn op uitnodiging verplicht te verschijnen op een door Rugby Nederland vast te stellen landelijke dispensatiedag waar ze geschouwd en beoordeeld worden door de Landelijke Dispensatie Commissie.
- Colts-meisjes die dispensatie omhoog naar senioren Dames hebben aangevraagd en op de 1ste rij willen spelen, dienen hiervoor Aanvullende Dispensatie aan te vragen.

- Voor U19-senioren dames gelden dezelfde dispensatieregels als voor heren.
- U19-senioren dames die in de 1ste rij willen spelen en kunnen aantonen dat ze daarvoor als Colts-meisje bij de senioren ook al Aanvullende Dispensatie hebben gehad, hoeven niet nogmaals Aanvullende Dispensatie aan te vragen.

4.5 Bijzondere dispensatie

Een bijzondere dispensatie omhoog kan worden toegekend aan een 1ste-jaars speler van een nationale selectie, die daartoe fysiek en mentaal in staat worden geacht, indien de speler:

- deel uitmaakt van een Nationale Selectie;
- toestemming heeft van het LJO-lid van het district;
- toestemming heeft van de bondscoach van de selectie waar de speler deel van uitmaakt;
- Aanvullende Dispensatie en toestemming heeft van de bondsarts of een door de bond aangewezen onafhankelijke keuringsinstantie;
- toestemming heeft van de vereniging;
- en toestemming heeft van de ouders van de desbetreffende speler.

5. Procedure voor aanvraag van dispensatie

- De aanvraag voor dispensatie van een speler wordt door de desbetreffende vereniging aangevraagd middels Unify, met toestemming van de desbetreffende speler en diens ouder(s) en teamcoach(es) via het formulier 'Verklaring dispensatie 2025-2026'.
- De aanvraag voor dispensatie is voorzien van een motivatie onder verwijzing naar de van toepassing zijnde dispensatieregels (zie 2. Uitgangspunten).
- Data van deadlines voor het indienen van dispensatieaanvragen en landelijke dispensatiedagen worden tijdig door de competitieleider en via de DJO's kenbaar gemaakt.
- Aanvraag voor dispensatie wordt alleen in behandeling genomen indien de aanvraag volledig is ingediend, voorzien is van een recente foto en het formulier 'Verklaring dispensatie 2025-2026'. Het formulier dient te worden geüpload bij de desbetreffende aanvraag in Unify.
- LJO-leden krijgen een elektronische kennisgeving van een nieuwe aanvraag binnen hun district.
- LJO-leden dragen zorg voor de administratieve afhandeling van het advies van de District Dispensatie Commissie in Unify en naar de competitieleider.
- Spelers die dispensatie hebben aangevraagd zijn op uitnodiging verplicht te verschijnen op een landelijke of district dispensatiedag op de desbetreffende locatie, waarbij de desbetreffende speler zich moet kunnen identificeren via een geldig legitimatiebewijs of schoolkaart met foto.
- Nieuwe leden kunnen een verzoek indienen voor dispensatie indien het nieuwe lid minimaal 6 weken is ingeschreven in Unify bij Rugby Nederland.

6. Groeicurve

Groeicurves van jongens en meisjes tot 21 jaar zijn terug te vinden op de website van Rugby Nederland onder deze [link](#). Deze groeicurves worden gehanteerd door de Dispensatie Commissies bij de beoordeling van dispensatieaanvragen.

7. Kosten

Aan de aanvraag van dispensatie zijn kosten verbonden. Hierin worden de volgende situaties onderscheiden:

- Aanvraag dispensatie zonder medische keuring kost € 25,-, behalve voor meisjes uit de categorie Colts, daarvoor zullen geen kosten in rekening worden gebracht.
- Aanvraag aanvullende dispensatie met medische keuring kost € 25,-, plus kosten medische keuring, individueel te voldoen.
- Deze kosten worden met de eindfactuur of eerder bij de vereniging in rekening gebracht.

8. Beroep

Tegen een besluit van de competitieleider inzake een dispensatieaanvraag is conform het Reglement Rechtspleging van Rugby Nederland beroep mogelijk.

9. Slotbepalingen

Bij onvoorziene omstandigheden of indien een goed verloop van (de organisatie van) enige competitie, op grond van dit reglement dat met zich meebrengt, heeft de competitieleider het recht dit reglement aan te passen, aan te vullen of daarvan (tijdelijk) af te wijken of een passende sanctie op te leggen.

Appendix 1 Uitleg aanvraag van dispensatie

Algemeen

Hieronder vindt u de werkwijze voor het aanvragen van dispensatie. Aanvragen voor dispensaties kunnen alleen worden ingediend door de vereniging via Unify.

Alle dispensaties staan geregistreerd in Unify. Controle voor wedstrijden vindt plaats via Unify in principe door de teams zelf, volgens het VWW Jeugd.

Uitleg aanvraag van dispensatie

De aanvraag voor dispensatie van een speler wordt door de desbetreffende vereniging aangevraagd middels Unify, met toestemming van de desbetreffende speler en diens ouder(s) en teamcoach(es) via het formulier 'Verklaring dispensatie 2025-2026'.

- De aanvraag voor dispensatie is voorzien van een motivatie onder verwijzing naar de van toepassing zijnde dispensatieregels (zie Dispensatiereglement 2. Uitgangspunten).
- Aanvraag voor dispensatie wordt alleen in behandeling genomen indien de aanvraag volledig is ingediend en met onderstaande punten is voorzien:
  - een recente foto;
  - het volledig ingevulde formulier 'Verklaring dispensatie 2025-2026'.
(Bij aanvraag voor 1^e rij dispensatie is het bijvoegen van het formulier 'Verklaring dispensatie' **niet** nodig i.v.m. medische keuring)

Het formulier is te vinden op de website van Rugby Nederland, onder competitie '[Voorschriften & Besluiten](#)' bij 'Aanvraagformulieren', en dient te worden geüpload als Pdf-bestand bij de desbetreffende aanvraag in Unify. Gelieve het formulier zoveel mogelijk digitaal in te vullen.

Werkwijze formulier:

1. Downloaden Excel-formulier: 'Verklaring dispensatie';
2. (Digitaal) invullen formulier + ondertekening (na opslaan als Pdf-bestand) vereniging en ouders;
3. Uploaden als Pdf-bestand bij de desbetreffende aanvraag in Unify.

Tip: Verzorg eerst het formulier voor de daadwerkelijke aanvraag van dispensatie in Unify.